

Folketingets Europaudvalg

Den 3. januar 2006
Sag nr. 5595

Orienterende Notat

Til Folketingets Europaudvalg om den præjudicielle sag C-370/05, Festersen, vedrørende landbrugslovens bopælspligt

Vestre Landsret har ved kendelse af 5. oktober 2005 besluttet at forelægge EF domstolen et præjudicielt spørgsmål (C-370/05) om, hvorvidt EF-traktatens artikel 43 om den fri etableringsret og artikel 56 om kapitalens fri bevægelighed er til hinder for, at en medlemsstat som betingelse for erhvervelse af en landbrugsejendom stiller krav om, at erhververen tager fast bopæl på ejendommen. Endvidere om det for besvarelsen heraf har nogen betydning, at ejendommen ikke kan udgøre en selvstående enhed, og at ejendommens beboelsesbygning er beliggende i byzone.

Den underliggende sag omhandler en tysk statsborger, Uwe Kay Festersen, der ved skøde dateret den 5. februar 1998 erhvervede en landbrugsejendom bestående af 2 matrikler, hvoraf den ene er en bygningsparcel beliggende i byzone og den anden, et engareal, beliggende i landzone.

Da Uwe Kay Festersen ikke opfyldte landbrugslovens krav om at tage fast bopæl på landbrugsejendommen ved erhvervelse, meddelte Jordbrugskommissionen for Sønderjyllands Amt ham den 8. september 2000 påbud om at afhænde ejendommen inden 6 måneder, medmindre han forinden havde lovliggjort ejerforholdet ved ophævelse af landbrugspligten eller ved opfyldelse af bopælspligten.

Ved dom af 18. august 2003 idømte Retten i Gråsten, Uwe Kay Festersen en bøde på 5.000 kr. for overtrædelse af landbrugslovens § 33, stk. 1, nr. 3, jf. § 27, stk. 2, ved ikke at have efterkommet Jordbrugskommissionens påbud om afhændelse af ejendommen. Uwe Kay Festersen har anket byrettens dom til Vestre Landsret med påstand om frifindelse. Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Ved ankesagen har Uwe Kay Festersens forsvarer anmodet om, at spørgsmålet om, hvorvidt bopælskravet i landbrugsloven set i relation til den konkrete sags faktiske omstændigheder er i overensstemmelse med EU-retten, forelægges EF-domstolen.

Bopælskravet i den pågældende sag er efter forsvarerens opfattelse i strid med artikel 43 og artikel 56, idet det går ud over de hensyn, som kan anerkendes efter EU-retten. Anklagemyndigheden er af den opfattelse, at kravet om fast bopæl på ejendommen er i overensstemmelse med EU-retten, idet det er et nødvendigt og velegnet middel til at nå tvingende samfundsmæssige hensyn, og at kravet ikke går længere end nødvendigt.

EF-domstolen har i sag C-452/01 (Ospelt-sagen) taget stilling til håndhævelsen af et krav i østrigsk delstatslovgivning om betingelserne for at erhverve en landbrugsejendom i Østrig, i en sag, hvor sælgeren ikke opfyldte de pågældende erhvervelsesbetingelser. Sagen har skabt EU-retlig tvivl om, hvorvidt et bopælskrav som betingelse for at erhverve landbrugsejendomme kan opretholdes fuldt ud, idet Domstolen ikke findes at have taget endelig stilling hertil.

Venstre Landsret har på denne baggrund besluttet, at forelægge spørgsmålet om bopælskravets forenelighed med EU-retten, herunder artikel 43 og artikel 56, for EF-domstolen.